

ΑΝΕΜΗ

Φύλλο 22 / Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2021

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ «Η ΚΥΔΙΑΝΤΑ»
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ

Να τα πούμενε;

Κάλαντα από τον Ε. Σ. Αργυρούδη

Είμαι στην πόρτα σας ξανά
κάλαντα τραγουδάω
ο χρόνος κι αν επέρασε
μάσκα ξαναφοράω

Τα κάλαντα είναι ευχές
και λόγια παινεμένα
μα οι ευχές δε φτάνουνε
να γίνουν δεδομένα

Λόγια θα πω από καρδιάς
άλλο κακό μη βρούμε
Φουρτούνες δεν αντέχουμε
Μα ούτε όπως ζούμε

Γιατί στο σαπιοκάραβο
λύτρωση δεν υπάρχει
ούτε σηκώνει επισκευή
ούτε τα ίδια λάθη

Τα ίδια πάντα ελπίζουμε
τα ίδια προσκυνάμε

Συλλογικά

Λαγκαδογνώμιο

Απόψεις...

...και όψεις

Στο κόκκινο

Λαγκαδούσικα.gr

Λόγια του αιγιαλού

Η Λαγκάδα στον τοίχο

Σε άπταιστα κυδιαντούσικα

Η παλιά μας πόλη

Λογο...τεχνήματα

Συλλογικός μπαξές

Τα Λαγκαδουσάκια

Ψυχαγωγία

Ανεμομαγειρέματα

**ΓΙΝΕ ΚΙ ΕΣΥ ΜΕΛΟΣ
του Π.Σ. Λαγκάδας
«Η Κυδιάντα»**

Η εγγραφή κοστίζει 5 €

Αποστολή ύλης:

- matapostoli@hotmail.gr
- panagrel@yahoo.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα
δεν εκφράζουν απαραίτητα
τις απόψεις της Σ.Ε.

ν' αλλάξουμε κάτι εμείς
ούτε το συζητάμε

Είναι κι αυτό επιλογή
όλα καλά να λέμε
τα λάθη μας να κρύβουμε
και πάντα οι άλλοι φταίνε

Καΐκι δίχως μπούσουλα
δεν θα ορτοπλωρίσει
κει που φυσά ο άνεμος
κει θέλει ν' αρμενίσει

Κι όμως, στα μάτια των παιδιών
εκεί υπάρχει ελπίδα
να δούμε την ανατολή
μετά απ' την καταιγίδα

Γιατί η ψυχή τους είν' αγνή
σκουριά δεν έχει θέση
ούτε πως μήλο απ' τη μηλιά
στο χώμα θε να πέσει

Στο Σύλλογο να φέρνουμε
εγγόνια και παιδιά μας
το σπόρο να φυτέψουμε
του τόπου της καρδιάς μας

Για τελευταίο άφησα
αυτόν που έχω πόνο
τον λώρο το συνδετικό
κι αυτό σας λέω μόνο

«Ανέμη» λένε τη φωνή
δική σας θέμε να 'ναι
που ενώνει τα ξενάκια μας
και κείνους π' αγαπάμε.

Συλλογικά

- Και τσάγια ήπιαμε και καφέδες και αλμυρά και γλυκά φάγαμε από τις χρυσοχέρες Λαγκαδούσαινες και κάλαντα είπαμε και τον οικονομικό και διοικητικό απολογισμό μας κάναμε (βλ. Παράρτημα) και τα καλά μας βάλαμε, μιας και είχαμε τόσον καιρό να βρεθούμε και πολύ το χαρήκαμε εκείνο το τελευταίο Σάββατο του Νοέμβρη στο τσάι του Συλλόγου, πριν μας βρει η Όμικρον που μας ξανάκλεισε στα σπίτια.
- Μετά από αρκετά χρόνια ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λαγκάδας εξέδωσε ημερολόγιο με παλιές φωτογραφίες από τη ζωή των κατοίκων μέχρι τη δεκαετία του '70. Η απήχηση ήταν μεγάλη κι αυτό όχι μόνο μας ευχαρίστησε αλλά και μας έδωσε κουράγιο να συνεχίσουμε το έργο μας τις δύσκολες μέρες που διανύουμε.

➤ Την κατάσταση των φυλακών της χώρας και τις ελλείψεις έως και άθλιες συνθήκες διαβίωσης των τροφίμων λίγο πολύ τις γνωρίζουμε. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λαγκάδας, όπως κάθε χρόνο, μάζεψε πράγματα για τους φυλακισμένους, ανταποκρινόμενος στο κάλεσμα των ημερών για αγάπη, αλληλεγγύη και συγχώρεση και τα παρέδωσε στις Φυλακές Χίου την παραμονή των Χριστουγέννων. Ευχαριστούμε θερμά όλα τα μέλη που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας.

➤ Συνεχίζονται οι εργασίες στο Χώρο Μνήμης Λαγκαδούσικης Ναυτοσύνης. Στις αρχές του Δεκέμβρη ξεκίνησε η καθαίρεση των παλιών επιχρισμάτων στο εσωτερικό του κτίσματος και αφαιρέθηκαν τα παλιά ξύλινα δοκάρια που κρατούσαν το μεσοπάτωμα. Λόγω της σαθρότητας της τοιχοποιίας έγιναν τσιμεντοενέσεις, όπου χρειαζόταν. Για την στήριξη του μεσοπατώματος τοποθετήθηκε οπλισμένο σενάζ. Όταν ολοκληρωθούν τα εσωτερικά επιχρίσματα, θα ακολουθήσει η κατασκευή του μεσοπατώματος. Έχουν ήδη αγοραστεί τα σίδερα για την κατασκευή του, όπως και της εσωτερικής σκάλας. Σε κάθε περίπτωση, οι παραπάνω εργασίες δεν θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθούν χωρίς τη συνδρομή των μελών του Πολιτιστικού Συλλόγου Λαγκάδας και όλων εκείνων που ακολουθούν τις δράσεις του πιστεύοντας στα οράματά του.

Πάμε Πανεπιστήμιο;

από την Βασούλα Ν. Αποστολίδη

Δεν είναι εύκολη υπόθεση να 'σαι τελειόφοιτος στις μέρες μας. Και τι δεν έχουν δει τα μάτια μας από μεταρρυθμίσεις που έρχονται για να μεταβάλλουν το εκπαιδευτικό σκηνικό και να δημιουργήσουν εκείνες τις προϋποθέσεις... κλπ κλπ. Από τα νέα σχολικά εγχειρίδια ή φακέλους υλικού ή όπως αλλιώς θα τους βαφτίσουν, χαρακτηριστικά δείγματα ασάφειας και σύγχυσης, παρά τον υποσχόμενο βοηθητικό τους ρόλο... Από τον καινούριο τρόπο διεξαγωγής των ενδοσχολικών εξετάσεων με μαθήματα που αυξομειώνονται κάθε χρόνο για να καταλήξουν.. θα δείξει πού... Από την πολύπαθη και συνάμα εφιαλτική τράπεζα θεμάτων... Τα δυο-τρία μηχανογραφικά που θα συμπληρώσουν τα παιδιά μέσα σε λίγους μήνες... Τα σκαμπανεβάσματα της εξεταστέας ύλης σε ποσοστά που θυμίζουν τους δείκτες του χρηματιστηρίου... Τα καθημερινά ΦΕΚ του υπουργείου που δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν ακόμη και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί... Την τηλεκπαίδευση που αποδείχτηκε λύση απελπισίας, ένα ανεπαρκέστατο υποκατάστατο της εκπαιδευτικής διαδικασίας... Τις σχολικές εκδρομές που ακυρώνονται... Τα προγράμματα ERASMUS που χάνονται... Το απολυτήριο που θα ισχύσει (μπορεί και όχι) στις πανελλαδικές εξετάσεις... Τις σχολές που κλείνουν και τα τμήματα που άνοιξαν με μονοψήφιο αριθμό φοιτητών γιατί κάποιοι έμειναν απέξω... Τα ΤΕΙ που έγιναν ΑΤΕΙ για να τα ξαναδούμε του χρόνου ΤΕΙ... Τους συντελεστές βαρύτητας μαθημάτων που ξαναγύρισαν πανηγυρικά μετά από ανάπαυλα ενός χρόνου, και μάλιστα ενισχυμένοι, αφού κάθε σχολή έχει τους δικούς της... Την ΕΒΕ (Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής) που έστειλε πολλούς υποψήφιους στο σπίτι τους... Ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Αυτά δεν είναι παιδιά. Super ήρωες είναι. Ή καλύτερα μάρτυρες μιας πραγματικότητας που ο καθένας μας θα απευχόταν. Ένα παιχνίδι για γερά νεύρα. Λες και το έργο κάθε υπουργού και υφυπουργού θα κριθεί από το βαθμό της πρωτοτυπίας που διαθέτει. Μια διαρκής προσπάθεια αδιάκοπου πειραματισμού με περισσή αδιαφορία για το μέλλον τους. Μια γενιά καλείται να πάρει σημαντικές αποφάσεις μέσα σ' ένα κλίμα πανικού και ασυναρτησίας. Μόνο που δεν πρόκειται για μαγειρική συνταγή που θέλει το δημιουργό της να πειραματίζεται και η όποια αποτυχία της θα την οδηγήσει στο καλάθι με τα οικιακά σκουπίδια (χωρίς να θέλω να υποβαθμίσω το έργο κάθε επίδοξου σεφ). Εδώ έχουμε να κάνουμε με επιλογή ζωής και τα αλλεπάλληλα λάθη κοστίζουν. Ο λογαριασμός θα πληρωθεί αργότερα.

ΥΓ: Τριτάκια, καλή επιτυχία!

Από το αρχαιοελληνικό δί-πυρον στον κουραμπιέ κι από τη μακαρία στα μελομακάρονα

από την Ευγενία Καλαγκιά - Μουρατίδου

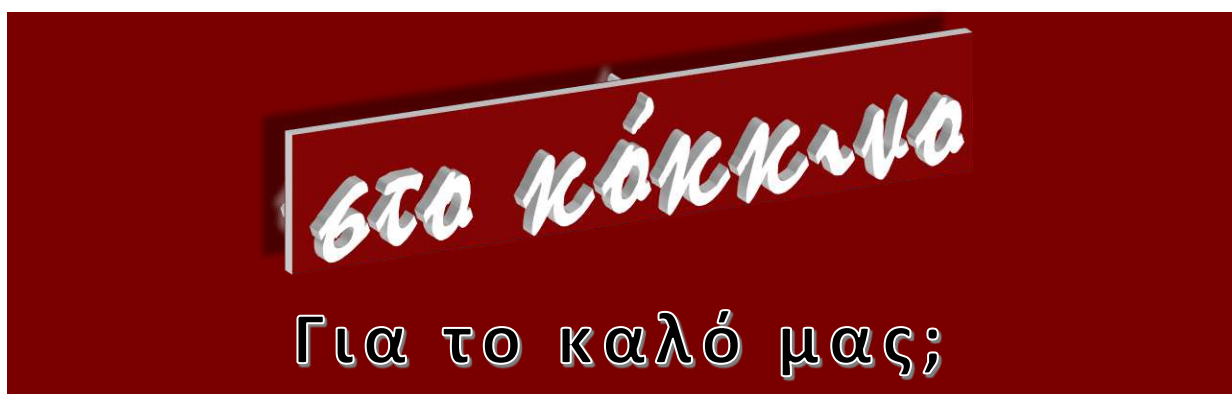
Έρχονται Χριστουγεννόσκολα. Έξω από την «πόρτα» μας είναι και σε λίγο θα μας χτυπήσουν. Θα ανοίξουμε τα στολισμένα σπίτια να καλοδεχτούμε και να τρατάρουμε το μουςαφίρη. Να γλυκαθεί ο ουρανίσκος με τη θεϊκή γεύση του κουραμπιέ, να ασπρίσουν τα μπούστα των φουστανιών και τα πέτα των σακακιών από την μπόλικη άχνη που είναι πασπαλισμένος. Να κολλήσουν τα δάχτυλα από το μέλι του μελομακάρονου ώστε να μη μπορεί να ξεφύγει από τη συνήθεια να γλείψει κρυφά τα ακροδάχτυλα.

Ξέρουμε όμως ποιος υπήρξε ο νονός του χιονάτου Κουραμπιέ; Στα Αζέρικα λέγεται Qurabiya, στα Τούρκικα Kurabiye δηλαδή kury-biye = ξηρό μπισκότο. Η ονομασία μπισκότο προήλθε από το λατινογενές bis-cuit που σημαίνει δύο φορές ψημένο, ενώ στα αρχαία ελληνικά ονομαζόταν «δί-πυρον». Το διπλό ψήσιμο ήταν τεχνική την οποία εφάρμοζαν οι ναυτικοί και οι στρατιώτες για να μην χαλάει το ψωμί.

Το λατινικό bis-cuit διαδόθηκε από τους Βενετούς εμπόρους στην Ασία, όπου καθιερώθηκε ως παραφθορά της λατινικής λέξης σε biya/biye οπότε συνδέθηκε με το δικό τους Qura/Kuru και δημιουργήθηκε η μικτή λέξη Qurabiya/Kurabiye, την οποία πήραμε ως αντιδάνειο και δημιουργήσαμε το δικό μας Κουραμπιέ, όπως τον γνωρίζουμε σήμερα, με αμύγδαλα και άχνη.

Τα μελομακάρονα ίσως να μας θυμίζουν το ιταλικό μακαρόνι, όμως και αυτή η ονομασία προέρχεται από την αρχαιοελληνική λέξη «μακαρία», την ψυχόπιτα των νεκρών, ένα έθιμο το οποίο διατηρούμε μέχρι σήμερα στη Λαγκάδα. Όταν κάποιοι σκέφτηκαν να σιροπιάσουν τη μακαρία με μέλι, (μέλι+μακαρία), τότε δημιουργήθηκε το μελομακάρονο που καθιερώθηκε ως γλύκισμα των Χριστουγέννων. Η ονομασία «φοινίκια», την οποία χρησιμοποιούμε μέχρι σήμερα στη Λαγκάδα, δόθηκε από τους Έλληνες της Μικρασίας επειδή το σχήμα του γλυκού μοιάζει με τον καρπό της φοινικιάς. Οι Λατίνοι και οι Ιταλοί χρησιμοποιούσαν τη λέξη μακαρωνία ως maccarone που σημαίνει σπαγγέτι. Από το Μεσαίωνα και μετά, στη Γαλλία και την Αγγλία ένα είδος μεταξύ αμυγδαλωτού και μπισκότου ονομάστηκε macaroon, το γνωστό σε όλους «μακαρόν».

Η χρονιά που μας πέρασε είχε μια ιδιαιτερότητα. Γιορτάσαμε τα διακόσια χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση. Το Ελληνικό Κράτος, μετά την απελευθέρωσή του από τους Τούρκους, για να ορθοποδήσει βασίστηκε σε δανεικά από ξένες χώρες, είχε υποταχτεί οικονομικά στην Αγγλία κυρίως, τη Γαλλία αλλά και τη Γερμανία. Μέχρι το 1893 καταφέραμε να πτωχεύσουμε τρεις φορές. Η αξέχαστη φράση του Τρικούπη «δυστυχώς επτωχεύσαμεν» ήταν το αποκορύφωμα σε μια ανεξέλεγκτη κατάσταση δανεισμών επί δανεισμών και τέλος, εξαιτίας των αντικρουόμενων συμφερόντων των μεγάλων δυνάμεων και των πιέσεων που ασκούσαν οι ομολογιούχοι, έσκασε η φούσκα της οικονομίας. Αυτά είναι λίγο πολύ γνωστά αλλά ξεχασμένα σε κάποια άκρη του μυαλού μας, όπως και οι κλασικές δικαιολογίες ήταν (είναι και θα είναι) τα *δεν φταίμε εμείς, βρήκαμε καμένη γη. Η επερχόμενη λιτότητα κρίνεται αναγκαία.*

Για το καλό σας.....

Επειδή η Ιστορία, όπως και η ζωή, επαναλαμβάνονται αλλά εμείς μυαλό δε βάζουμε και στα μετέπειτα χρόνια του σύγχρονου Ελληνικού Κράτους μέχρι τις μέρες μας η οικονομία εξακολουθούσε να βασίζεται σε μία εικονική πραγματικότητα ευμάρειας με δανεικά από ξένες χώρες.

Η πρόσφατη οικονομική κατάρρευση, η οποία ήρθε να μας ξαναθυμίσει το σαθρό οικοδόμημα που είχαμε κτίσει, φυσικό αποτέλεσμα της αλόγιστης διαχείρισης του κρατικού κορβανά σχεδόν από όλες τις μεταπολεμικές κυβερνήσεις. Αντί να συγκροτήσουν ένα Κράτος Δικαίου, όπως όλες διακήρυτταν, δίνοντας το βάρος στον πρωτογενή τομέα παραγωγής, στη στήριξη της παιδείας, της υγείας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και στην στήριξη των ασθενέστερων λαϊκών στρωμάτων, κατέφευγαν άλλοτε σε έργα βιτρίνας, άλλοτε στην εξυπηρέτηση ημετέρων κτίζοντας μια ισχυρή πελατειακή βάση, κατάφεραν δε να ξεχειλώσουν το δημόσιο τομέα. Όταν τελείωναν τα δανεικά ξαναδανειζόμαστε για να ξεχρεώσουμε τα προηγούμενα. Μας λέγανε κιόλας «λεφτά υπάρχουν», δώσ' του και εμείς μέτοχοι στο χρηματιστήριο, μέχρι και καταναλωτικά δάνεια για τις διακοπές μας παίρναμε, ώσπου μια μέρα η στρόφιγγα έκλεισε από τους δανειστές και ήρθε η Τρόικα να μας επιτηρεί.

Για το καλό μας....

Αρχίσανε λοιπόν να κόβουν πρώτα τις συντάξεις. Σου λέει τι έχουμε να φοβηθούμε απ' τους απόμαχους, άμα διαδηλώσουν, ένα ντου θα κάνουν οι κρανοφόροι και θα τους

διαλύσουν. Μετά πιάσανε τους εν ενεργεία... είσαστε οι πιο τεμπέληδες Ευρωπαίοι και παίρνετε ένα σκασμό λεφτά, συλλογικές συμβάσεις γιοκ, θα τα κανονίζετε με τους εργοδότες σας απευθείας. Όσο για τη Δημόσια Υγεία; Το τζάμπα πέθανε. Για να μην τα πολυλογώ, κάτι ανάλογο έγινε σε όλους τους τομείς του Δημόσιου και του Ιδιωτικού τομέα και για να κοντρολάρουν την αγανάκτηση του κόσμου, που δεν έδινε αυτοδυναμία σε κανένα κόμμα, έφτιαξαν μια κυβέρνηση με τρία κόμματα και την βάφτισαν *Κυβέρνηση Εθνικής Ευθύνης*.

Για το καλό μας...

Τρία χρόνια πάλευαν μεταξύ τους. Λέξεις όπως μνημόνια, επαναδιαπραγμάτευση, επιτήρηση, δημοσιονομική προσαρμογή, ESM, ήταν η καθημερινότητα εκείνης της περιόδου. Κι αφού συμφώνησαν ότι τελικά διαφωνούν κατέβηκαν στον λαό να ζητήσουν την ψήφο του.

Ο Λαός, κουρασμένος από την οικονομική ανέχεια, από την απαξίωση που έδειχναν οι υποτιθέμενοι Ευρω-εταίροι του, μη έχοντας που να κρατηθεί έδειξε εμπιστοσύνη στη νέα γενιά του, που υποσχόταν ότι έχει τη λύση στο τσεπάκι της. Πήγαν τα παιδιά να τα βρούνε με τους δανειστές αλλά τα βρήκαν σκούρα. Οι άλλοι, βλέπετε, χρόνια στο κουρμπέτι, ξύπνιοι, κόψανε το ρευστό, να οι ατέλειωτες ουρές του κοσμάκη έξω απ' τις τράπεζες για να πάρουνε **δικά τους δουλεμένα λεφτά** και αυτά με το σταγονόμετρο. Γυρνάνε λοιπόν πίσω οι δικοί μας και ζητάνε απ' το Λαό με δημοψήφισμα να επικυρώσει των σχέδιο συμφωνίας των τριών ευεργετών (Ευρωπαϊκής Επιτροπής – ΔΝΤ – Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που μας έδενε χειροπόδαρα γενεές δεκατέσσερις.

Για το καλό μας...

Στα περισσότερα παραμύθια που ακούγαμε μικροί γινόταν κάτι μαγικό και το τέλος της ιστορίας ήταν πάντα ευχάριστο. Η μαγεία του δημοψηφίσματος είχε άμεσο αποτέλεσμα. Το βράδυ ψηφίσαμε ΟΧΙ, το πρωί βγήκε ΝΑΙ και με καπέλο ένα ακόμη μνημόνιο.

Μπορώ να γράφω ατέλειωτες σελίδες. Το αποτέλεσμα είναι ότι θα επαναλαμβάνω τα ίδια πράγματα. Οι νεωτεριστές έφυγαν, οι εκσυγχρονιστές ήρθαν και ως δια μαγείας ξαναζούμε την οικονομική ανάπτυξη με βήμα ταχύ (το έργο επαναλαμβάνεται για πολλοστή φορά). Μας έδωσαν πίσω αναδρομικά το ένα χιλιοστό απ' αυτά που μας είχαν κόψει και εκεί που λέγαμε ότι τέλος πάντων θα ανακτήσουμε ένα μέρος απ' τα χαμένα τώρα που η οικονομία ξανάφτιαξε, ήρθε το φορολογικό σομπρέρο. Από το ψίχουλο του καθενός το μισό πρέπει να αποδοθεί πίσω. Κάναμε και μια συμπληρωματική φορολογική δήλωση τον Δεκέμβρη έτσι για να μην ξεχνιόμαστε.

Ευελπιστώ να πάρει ανάποδες στροφές το μυαλό μας μπας και επιτέλους βρούμε το καλό μας...

Ε. Σ. Αργυρούδης

Το χαμένο ρεβεγιό

Της Βίκυς Γεωργούλη

Έλα Μαριγώ, εγώ είμαι, σε πήρα να σου πω τα νέα. Επήγα κι ήβαλα το εμβόλιο στο Καρδάμυλο, μάνι μάνι, ούτε που ήνιωσα τίποτι, αλαφροχέρα η νοσοκόμα. Όχι, δεν τως το 'πα τω μπαιδιώ μη μ' έβρει η άδικια ώρα αλλά θαρρώ πως κι ευτοί αλλάξανε ρότα, γιατί μου 'πενε η νύφη μου πως εκόλλησενε ο κουμπάρος τως την κορώνα και μετά από ένα μήνα επέθανε κι όσο να πεις σκιαχτήκανε. Μιαν ομορφιά όλα, μόνο το χέρι με πόνεσε και δεν μπορούσα ν' απλώσω εύκολα τα ρούχα, μα μου πέρασε. Ναι, επήγα στα ΚΕΚ και μου βγάλανε και το χαρτί και το 'χω και το δείχνω. Ε, μα μόλις ήκουσα πως ο Σύλλογος θα κάμει ρεβεγιό είπα πως δε γίνεται να μην πάω, ήχασα που ήχασα το τσάι, μην πομείνω και μονάχια μου την παραμονή. Τι; Τι ακούν τ' αυτιά μου και δεν το χωρεί ο νους μου; Δεν θα γίνει; Ε, πανάθεμα τους για γκουβέρνο, μας έχουνε λωλάνει. Κι είχα παρμένα τα υλικά να κάμω γέμιση και σαλάτα του μπαξέ μου με ρόδια, να πιά' καλά ο χρόνος. Είχανε κλεισμένα και τα όργανα και μου 'λεγε ο ανιψιός μου, άμια θα 'ρτεις κι εγώ θα σε χορέψω. Να, τώρα σαν το κούτσουρο θα 'μαι στο σπίτι να βλέπω το Ρουβά στην τελεόραση κι ευτόν το δήμαρχο της Αθήνας που έδωκε ένα σκασμό παράδες για φιέστες χωρίς κόσμο. Κι εμείς που θέλαμε εδωνά να βρεθούμενε με κάνα συγχωριανό να ανταλλάξομε ευχές, να γελάσομε και να τραγουδήσομε όλοι μαζί «Εις αυτό το νέον έτος» δεν μπορούμενε. Αγγελοπετριά μου 'ρτενε, κι έβγαλα κι αέρισα και το καλό μου το ταγέρ, ναι, εκείνο από το γάμο του Στεφανή, αφόρετο, στη ζελατίνα του. Μεγάλη στεναχώρια την επήρα, θα ερχόντουσαν, μου 'πανε, τα παιδιά του συλλόγου να με παίρνανε, θα καθούμουνα με τις φιλονάδες μου να τα λέγαμε εκείδά, θα τρώγαμε και θα πίναμε λίγο γλυκό κρασάκι για το καλό, μια χαρά περίμενα, πάει κι αυτή. Όχι, Μαριγώ μου, τις χίγιες μου ευχές να 'χεις, εσύ έχεις τα παιδιά σου και τον άντρα σου, εδωνά θα κάτσω, στη γωνιά μου. Α, και για 'δε, άμα πάρεις είδηση πως ευτός ο Μηταράκης ξεκινά τη φυλακή εκεί στο Θόλος, να 'ρτεις να με πάρεις, θα βαστώ το μπαστούνι μου. Καλή χρονιά να 'χομε, με αγάπη πολλή κι υγεία, να λείψουνε πια οι κακίες, τα συνορισιά και το κουσέλι μπας κι αλλάξομε και γίνουμε καλύτεροι.

Μνήμες της Κατοχής

Ο τορπιλισμός

«Την πείνα τη βίωσα παιδάκι στην Κατοχή και την είδα στα μέρη που ταξίδευα στα μπάρκα μου, εξιστορούσε ο ηλικιωμένος Λαγκαδούσης. Στον πόλεμο ήταν τεσσάρων-πέντε χρονών. Ο πατέρας του ήταν ναυτικός και η έναρξη του πολέμου τον βρήκε μπαρκαρισμένο. Σε μια νηοπομπή των Συμμάχων από Αμερική για Αγγλία, στα ανοικτά της Γαλλίας, το φορτηγό πλοίο τορπιλίσθηκε και βούλιαξε. Ειδοποίησαν τη μάνα του ότι απωλέσθη ο πατέρας του. Αν τους επιζώντες δεν τους περισυνέλεχαν οι Σύμμαχοι θεωρούνταν απολεσθέντες, μιας και αν τους εύρισκαν οι Γερμανοί τους τουφέκιζαν. Μαυροφορέθηκε η μάνα και η κατά δυο χρόνια μεγαλύτερη αδελφή του. Έγινε το μνημόσυνο και άρχισε ο Γολγοθάς της επιβίωσης. Δεν είχαν τίποτα. Από μια κατσίκια προσπαθούσαν να ζήσουν. Πολύ σύντομα οι συγγενείς δεν μπορούσαν να βοηθήσουν τα ορφανά. Οι Λαγκαδούδοι που δεν είχαν καΐκια υπέφεραν από την πείνα. Ευτυχώς η μάνα ήξερε λίγο ράψιμο και πλέξιμο και πήγαινε με τα πόδια στα Βορειόχωρα. Σεντόνια, ρούχα του πατέρα του, ακόμα και το βαμβάκι από το πάπλωμα το χρησιμοποίησε η

μάννα σαν υλικά ραπτικής-πλεκτικής για να εξασφαλίσει λίγα τρόφιμα από τα χωριά που πήγαινε. Με την απελευθέρωση έρχεται τηλεγράφημα μέσω του Ερυθρού Σταυρού ότι ο πατέρας του είναι ζωντανός και έρχεται σύντομα. Ήταν τυχερός. Μετά τον τορπιλισμό τον μάζεψαν οι Γερμανοί και δεν τον τουφέκισαν. Τον είχαν ως βοηθητικό προσωπικό σε μια φυλακή μέχρι τη λήξη του πολέμου. Είχε όμως περάσει καιρός κι ο μικρός Λαγκαδούσης είχε συνηθίσει την ορφάνια. Έτσι άργησε να αποδεχθεί τον πατέρα του. Όταν πρωτοπήρε αυτοκίνητο είπε της ηλικιωμένης μητέρας του, «Τού θες να σε πάω βόλτα, ρε μάννα;». «Στα Βορειόχωρα, γιέ μου.», του απάντησε εκείνη, «Να πάω μια φορά και να μην πορπατώ, να μη ξεποδαριαστώ!».

Ο καρβουνιάρης

Να 'ξερες πόσες φορές ανεβοκατήβηκα στην Κατοχή τα βουνά μεταξύ Λαγκάδας-Τιτυούς, μου 'πε ένας μπάρμπα από το Τιτυός, όταν του είπα ότι είμαι από τη Λαγκάδα. Στον πόλεμο ήταν δεκατριών χρονών, ο πιο μεγάλος από τα αδέρφια. Κουβαλούσε με το μουλάρι κάρβουνα, ξύλα και λίγες φορές τυρί, από το Τιτυός στη Λαγκάδα. Μια φορά, εκεί στο καφενείο του Κόπελου που πουλούσε τηνπραμάτεια του, τον τσάκωσε ο χωροφύλακας από τα Καρδάμυλα. Επειδή δεν είχε άδεια υλοτομίας στα Ρετσινάδικα, του κατάσχεσε τα κάρβουνα και τον απείλησε να τον κλείσει στο κρατητήριο στα Καρδάμυλα. Παρόλο που του κλάφτηκε, ότι ήταν ορφανός και ότι όλη η οικογένεια περίμενε από αυτόν να φάει, ο χωροφύλακας ήταν ανένδοτος, ήθελε να εφαρμόσει τον νόμο κατά γράμμα. Έτυχε να είναι στο καφενείο και ένας Γερμανός που υπηρετούσε στη Λαγκάδα (στο Καζαρμάκι) και έδωσε την κατάσταση. Με την προτροπή του καφετζή είπε ότι τα κάρβουνα ήταν για το φυλάκιο και έτσι ο χωροφύλακας παραμέρισε μπροστά στη μεγαλύτερη εξουσία του κατακτητή. Συνάμα ο Γερμανός έκλεισε συμφωνία να προμηθεύει ο νεαρός Τιτυανός το φυλάκιο με κάρβουνα με αντάλλαγμα κονδέρβες. Εξασφάλισε έτσι τροφή για την οικογένεια του για το υπόλοιπο της Κατοχής. Πολλές φορές αναρωτήθηκα, είπε ο μπάρμπα Τιτυανός, ποιοι ήταν χειρότεροι, οι Γερμανοί ή οι χωροφύλακοι;

Ο μεταφορέας

Ο πάππους σου ήταν παλληκάρι, μου 'πε κάποτε ένας Λαγκαδούσης. Ναι, ξέρω κάτι παλληκαριές του, ήταν πολύ χεροδύναμος, του απάντησα. Δεν εννοώ αυτές τις παλληκαριές, σαν τότες που ξεμπέρδεψε μόνος του την μπλεχμένη αλυσίδα της άγκυρας ενώ δεν τα είχαν καταφέρει προηγουμένως άλλοι δυο. Για τις άλλες του παλληκαριές λέω! Δεν καταλαβαίνω, του ανταπαντώ. Ο πάππους σου δεν καταδέχθηκε να πάρει ούτε μια λίρα ούτε ένα χρυσαφικό για να μεταφέρει με το καΐκι του την περαμάτα, τότε στην Κατοχή, τους κατατρεχμένους από τον Πειραιά στην Τουρκία. Και κουβάλησε πολλούς.

Μακαρονόζουμο

Στην Κατοχή ήταν μικρός, γύρω στα δεκατρία. Εκείνη είχε τρόφιμα, αφού είχε καΐκι ο άνδρας της. Η οικογένεια του λιμοκτονούσε. Πήγαινε και του 'δινε καμιά φορά φαγώσιμα με το αζημίωτο. Κάποτε όμως τα τιμαλφή της μάνας του τελείωσαν. Τα ξεκοκάλισε η μαυραγορίτισσα. Ένα απόγευμα πήγε να την εκλιπαρήσει για να τους δώσει κάτι να φάνε, έστω και μακαρονόζουμο. Ξέροντας ότι ο μικρός δεν είχε τίποτα να την ξεπληρώσει, του λέει ότι δεν έχει και να πάει να φύγει. Κοντοστάθηκε ο πεινασμένος μικρός λίγο παραπέρα. Την είδε να δίνει το μακαρονόζουμο στην κατσίκά της. Τον έπνιξε το παράπονο, έκλαψε με αναφιλητά. Γι' αυτό κάθε φορά που συναντιόνταν εκείνος προσπαθούσε να την αποφύγει. Άλλαζε δρόμο ή γύριζε τη μούρη του από την άλλη. Δεν το ξέχασε ποτέ του! Δεν της το συγχώρεσε ποτέ του!

Πρωτοαντίκρισμα αεροπλάνου

Φράγκα στην Κατοχή δεν είχαμε αλλά φαχιά είχαμε, αλεύρι, σιτάρι, ρύζι, ζάχαρη, χαλβά, ταχίνι. Πείνα δεν νοιώσαμε! Η πλερωμή του πατέρα μου για το καΐκι ήταν σε είδος. Τα ναύλα ήταν από το φορτίο του καϊκιού. Μια μέρα του '42 με στέλνει η μάνα μου να πάρω τα παξιμάδια από το φούρνο της Στασώς στο Σκαρδανά. Τα βάζω λοιπόν σε ένα τσουβάλι, τα φορτώνω στην

πλάτη και από τον Κάμπο, μεσαριά, τραβώ καρσί για τον Άγιο Γιάννη, για το σπίτι μας. Όταν ήμουν καταμεσής του Κάμπου, ακούστηκε το μουγκρητό αεροπλάνου. Πετούσε χαμηλά. Πηγαινόρθε κάμποδες φορές. Δεν ήθελα να χάσω το θέαμα με τις βουτιές. Έχοντας λοιπόν το τσουβάλι με τα παξιμάδια στην πλάτη, ακούμπησα σε ένα χαντάκι, θες ο φόβος, θες που πρώτη φορά στη ζωή μου είδα αεροπλάνο, γύριζα κάθε φορά το κορμί μου στην πλευρά του αεροπλάνου. Σαν τελείωσε το αραβαΐσι, τραβώ για το σπίτι. Ανοίγει η μάννα μου το τσουβάλι και μου λέει: «Μωρή πού 'ναι τα παξιμάδια; Αλεύρι τα 'καμες!». Τρίψε-τρίψε το τσουβάλι στο χαντάκι, τα παξιμάδια γίνανε ψίχουλα.

Σε αεροπλάνο μπήκε μια και μοναδική φορά στη ζωή της. Από Αθήνα για Χίο, τότες που φέρανε το σκοτωμένο από το βαπόρι αδερφό της.

Μανώλης Κάλλας

Πρωτοχρονιά 2022 στο Θόλος

Οι σωροί της Γριάς

Το βορειοανατολικό τμήμα της Χίου αποτελείται από άδενδρα βουνά, τεράστιους γυμνούς όγκους με μοναδικό στολίδι βράχους. Η πέτρα κυριαρχεί παντού ως εκεί που φθάνει η ματιά. Λίγες γκρεμισμένες ξερολιθιές και η Ελληνόστρατα δίνουν στον περαστικό να καταλάβει ότι στο παρελθόν ο ανθρώπινος ιδρώτας έτρεξε πολύ για να γίνει το άγονο βουνό τόπος φιλόξενος και βιώσιμος.

Αχλάδα, Τρούλος, Κυμίες (Σκουμίες), Σπάρτινα, Ρημόκαστρο, Φουντάνα, Καταλύματα, Εγγίσα, Αδρωνάκτος, Φλώρι, Μπαμπακίες, Κρητικού, Μεροβίγλι, Γούβι, Γύρισμα Καμπούρι, Εβριακή, Καίναβρος, Χοροστάσια, Καλύβια Διαβότσου, είναι τοποθεσίες που κάποτε υπήρξε ζωή. Παρά πέρα το μεσαιωνικό κεφαλοχώρι της Κυδιάντας, τα Κοίλα, ο Ερινός, το Πιτύος, το Φαρδύ Πηγάδι, η Θεοτοκίνα και τα χωριά της Καρδαμύλης Χώρας. Δέκα μεσαιωνικοί οικισμοί υπήρχαν στο οροπέδιο που κάποτε ήταν όλο ζωή.

Εντύπωση προκαλούν κατά τόπους, αλλά κυρίως στην περιοχή των Κοίλων και στην ορεινή περιοχή μεταξύ Μηλιγκά (πάνω από τον Αλμυρό) έως τα ορεινά πάνω από τη Μονή Μυρσινιδίου, αρκετές δεκάδες πέτρινων σωρών, «οι χουβέλες».

Για να δώσει μία εξήγηση στην ύπαρξη τους, η λαϊκή φαντασία τούς συνέδεσε με την ύπαρξη του κρυμμένου θησαυρού της γριάς με το σιβυλλικό: «Ο μπροστινοπίσινος σωρός που κρύβει της γριάς το βίος» ή «στον μπροστινοπίσινο σωρό έκρυψε η γριά το θησαυρό». Η παράδοση θέλει μια αντρειωμένη γιγάντια γριά να βοηθά τους ανθρώπους, να ξεχαλκώνει τα χωράφια, να γεμίζει την ποδιά της με πέτρες και να την αδειάζει σε άγονο μέρος, που δεν προσφερόταν για καλλιέργεια. Κάθε άδειασμα της ποδιάς της και ένας σωρός.

Στα Κοίλα, λίγα μέτρα παραπέρα από τον ερειπωμένο Πύργο που πιθανότατα είναι χτισμένος πάνω στα ερείπια του ναού του Απόλλωνος εν Κοίλοις και δεσπόζει στον λόφο πάνω από τους ναούς της Παναγίας της Κοιλανής, και του Αγίου Παντελεήμονος, υπάρχουν δεκατέσσερις σωροί σε σχήμα κόλουρου κώνου με ύψος περίπου 4 μ. και διάμετρο βάσης περίπου 10 μ. Μόνο ένας σωρός έχει σχήμα βάσης τετραγωνικό. Αμυδρά ερείπια προσδιορίζουν κάποιο από τα κατά καιρούς πολίσματα των Κοίλων.

Πάνω από το Μερσινίδι και προς Βορρά και Δυσμάς οι σωροί είναι περίπου εβδομήντα. Οι εκδοχές για τα αίτια της κατασκευής τους πολλές και διάφορες. Για ορισμένους πιθανόν να αποτελούν λατρευτικές στήλες του αγροτικού λαού στον θεό Ερμή για την ποθητή καλή σοδειά. Όταν ο αγρότης περνούσε από ένα σωρό με πέτρες, έριχνε άλλη μια πάνω του, αφού θεωρούσε πως ο Ερμής (από το έρμα) κατοικούσε σ' αυτόν. Σύμφωνα με άλλους ίσως ενδέχεται να είναι τύμβοι της νεολιθικής εποχής, ορατοί από

την θάλασσα, που έγιναν με εντολή της πολιτείας στην επιθυμία της να τιμήσει τον θάνατο επίλεκτων μελών της για ανταμοιβή εκλεκτών υπηρεσιών.

Άλλη εκδοχή αναφέρει ότι λόγω του ότι οι σωροί είναι σε θέσεις σημαντικές για την τότε επικοινωνία μεταξύ Χίου, Κυδιάντας, Κοίλων, Πιτυούς, Αναβάτου, ήταν καλοπρόσδεκτα σημάδια για όσους έψαχναν να βρουν το δρόμο τους μέσα στις ερημιές, εφόσον μάλιστα ο Ερμής ήταν θεός των δρόμων και προστάτης των οδοιπόρων, μεταναστών και κυνηγών. Από το Μερσινίδι, η Ελληνόστρατα συνεχίζει προς Κυδιάντα και Κοίλα ενώ άλλη οδός λοξοδρομεί προς Φλώρι και Βολισσό. Από τους σωρούς των Κοίλων διακλαδώσεις οδηγούν προς Πιτύος, Φαρδύ Πηγάδι, Αγγέλου ή Σαραπειό, Δελφίνι ή Καρδάμυλα, Αμάδες.

Αλλού πάλι αναφέρεται ότι οι σωροί δημιουργήθηκαν από περισυλλογή λίθων (ξεχαλικάσματα) για εξοικονόμηση γης για καλλιέργεια. Εδώ ταιριάζει ο πανελλήνιος γνωστός μύθος του ετοιμοθάνατου πατέρα που λέγει στους γιους του ότι υπάρχει κρυμμένος θησαυρός στα χωράφια τους, χωρίς να προσδιορίζει το ακριβές σημείο. Στον αγώνα τους για την εύρεση του θησαυρού, σκάβοντας, έκαμαν την γη γόνιμη και μετά την πάροδο ετών απολαμβάνοντας τους καρπούς της γης και των κόπων τους, κατάλαβαν την έννοια του κρυμμένου θησαυρού. Επιπλέον, πλανάται το ερώτημα μήπως είναι απόρροια καταναγκαστικών έργων, για να υπάρξει απασχόληση των δούλων της Χίου σε κάποια από τις πολλές ανταρσίες τους. Τέλος, πηγές αναφέρουν ότι κατά τη Βυζαντινή περίοδο τα λιμάνια της Λαγκάδας ήταν ο ναύσταθμος του θέματος Αιγαίου και η περιοχή αποτελούσε άβατο για τους κοινούς θνητούς. Πιθανόν οι σωροί να οριοθετούσαν τα όρια του άβατου.

Ένας από τους Σωρούς την Γριάς των Κοίλων της Χίου

Το 1976 ανασκάφτηκαν δυο σωροί στην Φουντάνα του Αίπους αλλά δεν απέδωσαν τίποτα αξιο λόγου ή αναφοράς και το 1983 ένας σωρός του Μηλιγκά. Μερικά θαλάσσια όστρακα που βρέθηκαν ήταν μεσαιωνικής περιόδου. Στα Κοίλα δεν έγινε καμία ανασκαφή. Αξιοσημείωτο πάντως είναι ότι στους σωρούς της Γριάς έχουμε κατασκευή με άνδηρα, κρηπίδες, προσκτίσματα, πέτρες τοποθετημένες με φροντίδα συμμετρικές, επιλεγμένες. Γι' αυτό και θεωρείται λιγότερο πιθανό να οφείλονται σε καταναγκαστικά έργα ή σε ξεχαλίκωμα αγρών. Όπως και να έχει πάντως, το αίνιγμα της κατασκευής τους ακόμα παραμένει αναπάντητο.

*Οι φίλοι μου, οι ναυτικοί της Λαγκάδας
Ο δάσκαλος Γιώργος Χρήστου θυμάται...*

Από τα πολλά όμορφα που έζησα στη Λαγκάδα ήταν και οι φιλικές σχέσεις που δημιουργήθηκαν με το πέρασμα των χρόνων τόσο με τους γονείς των μαθητών όσο και με άλλους που δεν είχαν σχέση με το σχολείο. Οι περισσότεροι δε απ' αυτούς ήταν ναυτικοί, κυρίως καπετάνιοι, αλλά όλοι τους ξύπνιοι άνθρωποι, με καθαρά μυαλά.

Μου δόθηκε έτσι η ευκαιρία να ζήσω κι εγώ μέσα από τις διηγήσεις τους τις περιπέτειές τους, τις δυσκολίες τους και ακόμη να γνωρίσω μέρη που ποτέ δεν επρόκειτο να επισκεφτώ. Έζησα μαζί τους την απέραντη μοναξιά κάποιων ημερών, προπαντός χρονιάρικων. Ένοιωσα τη νοσταλγία για την πατρίδα, για την οικογένεια και ειδικά για τα παιδιά τους. Από την άλλη γνώριζα από τις γυναίκες τις δύσκολες καταστάσεις που αντιμετώπιζαν, επωμιζόμενες εκείνες τις ευθύνες και τις άσχημες στιγμές της ζωής τους, τις οποίες απέκρυπταν από τους συζύγους τους για να προστατέψουν την ψυχική τους ηρεμία. Μου έκανε φοβερή εντύπωση, όταν ξεμπαρκάριζαν και ξεκουραζόταν για λίγο το κορμάκι τους, ερχόταν ειδοποίηση από την εταιρεία να ξαναφύγουν για έκτακτο μπάρκο. Στις ερωτήσεις μου γιατί φεύγουν τόσο σύντομα χωρίς αντίδραση από μέρους τους, η απάντησή τους ήταν πως τυχόν άρνησή τους θα σηματοδοτούσε την αποπομπή τους από

την εταιρεία για πάντα. Έβλεπα τη νοικοκυροσύνη τους, σίγουρα με την οικονομία των γυναικών τους, να αγοράζουν στην πόλη καινούργια σπίτια, να αποκτούν αυτοκίνητα για να καλυτερέψουν τη ζωή των οικογενειών τους και τις προσπάθειες που έκαναν, με οικονομικό κόστος, να μορφώσουν τα παιδιά τους για να αποκτήσουν ένα επάγγελμα διαφορετικό απ' αυτό του ναυτικού. Ανάμεσά τους βρήκα άτομα με ιδιαίτερες κλίσεις, πέραν των ναυτικών γνώσεων που κατείχαν τέλεια, για διάβασμα βιβλίων στις ελεύθερες ώρες τους, για απόκτηση γνώσεων σε άλλα αντικείμενα, με πρόχειρο παράδειγμα που έρχεται στο νου μου του Νίκου Αμέντα, που όταν κάποτε χάλασε το ραντάρ τους, καθώς μου έλεγε, αποφάσισε και φρόντισε να μάθει τη λειτουργία του για να διορθώνει τυχόν βλάβες στη διάρκεια του ταξιδιού. Θυμάμαι ακόμα πως όταν τους ζητούσα βοήθεια για το σχολείο, οικονομική ή άλλου είδους, την έδιναν απλόχερα.

Όταν λοιπόν κάποτε βάψαμε τα κάγκελα του σχολείου, κάποιος περαστικός με ρώτησε πώς τα κατάφερα και όλοι βοηθούσαν με μεγάλη όρεξη. Του απάντησα πως το κάνουν για τα παιδιά τους, για να έχουν ένα όμορφο σχολικό περιβάλλον αλλά και γιατί έβλεπαν το συνεχές ενδιαφέρον μου για δημιουργία. Πώς να ξεχάσω ακόμα ένα πατέρα που μου είπε φεύγοντας για ταξίδι, «Δάσκαλε, κάθε φορά που φεύγω πεθαίνω». Για μέρες σκεφτόμουν αυτή του την κουβέντα.

Αυτούς λοιπόν τους ναυτικούς της Λαγκάδας που με τιμούσαν με τη φιλία τους και την εκτίμησή τους, που έζησαν την τότε σκληρή ζωή του ναυτικού, που πέτυχαν σαν οικογενειάρχες και που με το πολύτιμο συνάλλαγμά τους βοήθησαν στην ανάπτυξη της πατρίδας τους και που οι άχρηστοι εκπρόσωποί της αργότερα τους πετσόκοψαν τη γεμάτη πόνο ιδρώτα και απώλειες ζωών σύνταξή τους, αυτούς λοιπόν θυμάμαι, αναπολώ τις παρέες τους και συνεχίζω να τους εκτιμώ αφάνταστα.

Τέλος να δώσω τις ευχές μου για τον καινούριο χρόνο στους παλιούς μαθητές μου αλλά και σε όλους τους Λαγκαδούς για καλή χρονιά με υγεία, πρόοδο και με την ελπίδα να τελειώσει γρήγορα το χτικιό που μας προέκυψε.

ΛΟΓΟ...
ΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Γράφει η
Φρόσω Παππά

Χριστούγεννα

Σπυρί χιόνι. Ο τόπος μαύρος και η βάβω μου ψιθυριστά να παρακαλάει - ανάβοντας το καντήλι - να μην ασπρίσει ο Θεός φέτο. Ο πάππος μου έστριψε μια τσιγάρα, έσκυψε πήρε με τη μασιά ένα καρβουνίδι απ' το τζάκι και τ' άναψε. Η πρώτη ρουφηξιά βαθιά, φώτισε λες το δωμάτιο. Έπεσε το βλέμμα του πάνω μου. Ένιωθε τη λαχτάρα μου. «Θα ρίξει, ένα γόνα θα ρίξει», μουρμούρισε μέσα απ' τα δόντια του. Γονατιστός μπροστά στο παραθύρι κοιτούσα τον ουρανό. Ξαστεριά. Άμα και ήταν καλοκαίρι θα 'χα τέτοια χαρά. Ανάσκελα χάμω να μετρώ τα αστέρια με τη βάβω να φωνάζει «μη και δεν κάνει, θα ξεσυλλοϊστείς». Μα τώρα; Καρτερούσα το χιόνι. Την ασπράδα του. Το φως τ' ουρανού που κατεβάζει, θαρρείς, στη γη. Τη σιωπή του σαν πέφτει από ψηλά. Τον ήχο του σαν το ποδάρι βυθίζεται βαθιά μέσα του όταν είναι φρέσκο. Τις χιονόμπαλες που θα ετοίμαζα για τον πόλεμο. Τους σταλακτίτες του νερού στη στέγη που τρώω πάντα κρυφά. Το χιονάνθρωπο της αυλής. Πόσο αλλάζει τη χαρά η προσμονή!

Το δωμάτιο μύριζε σπασμένο καρύδι και μέλι. Μέσα στην ησυχία ακουμπισμένο στο περβάζι με πήρε ο ύπνος. Δεν ξέρω ποια ώρα ήταν. Ούτε θυμάμαι τι με ξύπνησε. Άνοιξα τα μάτια μου κι είδα τον πάππο μου να χαμογελά μπροστά στο παραθύρι.

«Σήκω» μου λέει. «Σήκω κι έγινε το θαύμα σου».

Πετάχτηκα απ' το κρεβάτι. Το τζάκι είχε σβήσει από ώρα. Είχε ξημερώσει ο Θεός την μέρα. Ο κήπος κάτασπρος, η σκάλα δε φαίνονταν απ' το πάχος του χιονιού. Κι οι νιφάδες χοντρές συνέχιζαν να πέφτουν ακόμα. Όποιος

δεν έχει ζήσει αυτή την κατάλευκη σιωπή, αυτή την απόλυτη μαγεία του χορού των νιφάδων, δεν ξέρει τι θα πει χαρά! Και μόνη η βάβω μου κράταγε το τυλιγμένο με μάλλινο μαντήλι κεφάλι της μ' απόγνωση.

«Τώρα μάλιστα. Τώρα έχουμε Χριστούγεννα».

Το χέρι μου απλώθηκε στην κλειδωνιά. «Χωρίς μάλλινη φανέλα, όξω δε βγαίνεις! Θα φουντώσουν πάλι οι αμυγδαλιές σου!». Δάσος ο λαιμός μου. Κι αυτή η μάλλινη φανέλα που μ' έγδερνε και που κατά μυστήριο λόγο ήταν το ένα όπλο απέναντι στην αρρώστια σύμφωνα με τη βάβω μου. Το άλλο, η εντριβή με πετρέλαιο. Ντύθηκα, πήρα τη λινάτσα κι ανέβηκα τρέχοντας την πλαγιά!

Με βρήκαν, δεν τους βρήκα κι έτσι κέρδισα το δικαίωμα να κατέβω πρώτος. Το χιόνι παχύ, καθάριο. Σαν το καθάριο καρβέλι της Κυριακής. Το τσουβάλι μου το 'χα κρατήσει από πέρσι κι έτσι μαθημένο, τσούλαγε γοργά. Κρατούσα το σχοινί για να τιμονεύω να γλιτώνω τα δεντρά, μην τσακιστώ και ποιος την ακούει μετά. Ακόμα έχω στο νου μου τον Αύγουστο που τρέχαμε για το ποτάμι να φωνάζει «Κοίτα μην πνιγείς, να μη γυρίσεις σπίτι». Ο κάθε μήνας ξεχώριζε μέσα μου από μια φράση της. Από πίσω ακολούθησαν κι οι άλλοι. Οι φωνές μας πρέπει να 'φταναν στον ουρανό σπάζοντας τη σιωπή του.

Το μεσημέρι πια μαζευτήκαμε στα σπίτια με τις φωνές των δικών μας. Μούσκεμα, με κόκκινες μύτες μες στη λευκότητα της αγνότητάς μας. Μου 'φερε ρούχα στεγνά μουρμουρίζοντας συνεχώς για το τι την περιμένει πάλι με μένα που δεν ακούω ποτέ, και μου 'βαλε ζεστή κοτόσουπα να φάω. Πήρα το πιάτο μου και στάθηκα στο περβάζι. «Δε χόρτασες, δεν απόστασες;» είπε ο πάππος μου. Ένιωθα το λαιμό μου να κλείνει σιγά σιγά. Με δυσκολία κατέβαινε η σούπα. Η μοναδική μου περιουσία, εκείνα τα δυο δεντρά βαθιά μες στο λαιμό μου άνθιζαν και κάρπιζαν σταθερά και μες στον οργασμό της γονιμότητάς τους, ανέβασαν τον πυρετό μου στην πιο ψηλή κορφή τους.

Συλλογικός μπαξές

Τριανταφυλλιά, η αγαπημένη

Με την καινούρια χρονιά στα άρθρα μας, θα κάνουμε αφιερώματα σε διάφορα φυτικά είδη, τόσο καλλωπιστικά όσο και καρποφόρα. Στα προηγούμενα άρθρα δίναμε γενικές συμβουλές για τα φυτά, τώρα θα προσπαθήσουμε να σας παρέχουμε χρήσιμες πληροφορίες για την καλλιέργεια και τις καλλιεργητικές φροντίδες του φυτού που θα παρουσιάζουμε.

Ξεκινάμε λοιπόν με την τριανταφυλλιά, το πανέμορφο και ευωδιαστό ρόδο, στολίδι κάθε αυλής, κήπου μικρού ή μεγάλου, βεράντας ή μπαλκονιού.

Η λατινική ονομασία της τριανταφυλλιάς είναι *Rosa sp - Rosa hybride* ανήκει στην οικογένεια *Rosaceae* που αριθμεί πάνω από 500 είδη και δεκάδες χιλιάδες ποικιλίες. Η τριανταφυλλιά είναι θάμνος αγκαθωτός, φυλλοβόλος, ορθόκλαδος, αναρριχώμενος, πλαγιόκλαδος ή έρπον. Υπάρχουν ελάχιστες ποικιλίες χωρίς αγκάθια και μόνο μία αιθαλής ποικιλία, η *Rosa sempervirens*.

Φύτευση

Οι τριανταφυλλιές προτιμούν προσήλιες και προστατευμένες θέσεις. Φυτεύονται από το τέλος Οκτωβρίου μέχρι και τον Απρίλιο, με εξαίρεση περιόδους παγωνιάς και βροχής.

- Οι γυμνόριζες τριανταφυλλιές φυτεύονται κατά την κρύα περίοδο του έτους δηλαδή από το τέλος του φθινοπώρου ως τις αρχές της άνοιξης.
- Όταν φυτεύονται με ζέστες ή ακολουθεί ζεστός καιρός ποτίστε πιο συχνά αλλά προσοχή να μην υπερβάλετε για να μη σαπίσουν.
- Από τα μέσα της Άνοιξης ως και το καλοκαίρι προτιμήστε τριανταφυλλιές έτοιμες φυτεμένες σε γλάστρα.

Το έδαφος πρέπει να καλλιεργηθεί και να προστεθεί σε αυτό οργανική ύλη, όπως καλά χωνεμένη κοπριά, κομπόστα ή χούμος. Ο λάκκος φύτευσης πρέπει να έχει βάθος 20-25 εκ. και είναι προτιμότερο να ανοίγεται μία με δύο εβδομάδες πριν τη φύτευση. Το επιφανειακό στρώμα εδάφους συνίσταται να τοποθετείται ξεχωριστά από το υπόλοιπο για να χρησιμοποιηθεί κατά τη φύτευση αφού αναμειχθεί με το κατάλληλο για τριανταφυλλιές φυτόχωμα.

Η τριανταφυλλιά αναπτύσσεται καλύτερα σε εδάφη μέσης σύστασης πλούσια σε οργανική ύλη με ουδέτερο ή ελαφρώς όξινο pH. Εδάφη που νεροκρατούν, τα πολύ αμμώδη και τα πολύ όξινα ή και ασβεστώδη δεν κρίνονται κατάλληλα.

Κατά τη φύτευση, θα πρέπει πάντα τα φυτά να τοποθετούνται σε τέτοιο βάθος, ώστε το σημείο εμβολιασμού να είναι πάνω από την επιφάνεια του εδάφους. Καλό είναι να κλαδεύονται οι κατεστραμμένες ρίζες και να απομακρύνονται τυχόν κατεστραμμένοι βλαστοί. Βρέξτε την μπάλα χώματος μία μέρα πριν τη μεταφύτευση. Στην περίπτωση που θα φυτευτούν γυμνόριζα φυτά θα ήταν προτιμότερο να γίνει εμβάπτιση του ριζώματός τους σε νερό για 24 ώρες πριν τη φύτευση εφόσον αυτές είναι ξηρές. Δεν επιχειρούμε ποτέ να φυτέψουμε σε παγωμένο ή πλημμυρισμένο έδαφος.

Οι **αποστάσεις φύτευσης** είναι, συνήθως, 40–60 εκ. και καθορίζονται πάντα από τη ζωνηρότητα της ποικιλίας. Φυτεύουμε τις πολυανθείς ποικιλίες ανά 40-50 εκ., τις μινιατούρες ανά 30-40 εκ. και τις αναρριχώμενες ή δενδρώδεις ανά 2-3 μ.

Συντήρηση

Πότισμα: Το πότισμα θα πρέπει να είναι τακτικό, ιδιαίτερα, τον πρώτο μήνα μετά τη φύτευση και να αποφεύγεται η χρήση υφάλμυρων νερών. Κατά την περίοδο ανθοφορίας, οι ανάγκες σε νερό αυξάνονται μέχρι το στάδιο της ανθοφορίας και του κλαδέματος, στην συνέχεια τα ποτίσματα πρέπει να περιορίζονται.

Τα φύλλα της τριανταφυλλιάς δεν πρέπει να βρέχονται, για αποφυγή ηλιακών εγκαυμάτων. Το πότισμα με τη χρήση αυτόματου συστήματος άρδευσης και ειδικά των σταγόνων κατανέμει ομοιόμορφα το νερό στο ρίζωμα και διευκολύνει την άρδευση.

Λίπανση: Όσον αφορά τη λίπανση, συνίσταται να γίνεται ενσωμάτωση φωσφόρου και τύρφης στο έδαφος πριν τη φύτευση ή κατά την εμφάνιση των πρώτων φύλλων, ενώ το Άζωτο, το Κάλιο, ο Σίδηρος και το Μαγνήσιο, δηλαδή ένα σύνθετο λίπασμα, να εφαρμόζονται περιοδικά κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των φυτών, Μάιο-Ιούνιο. Στο τέλος Αυγούστου και σε καλά ποτισμένο έδαφος χορηγούμε θειικό κάλιο, που ευνοεί την ωρίμανση των βλαστών πριν το χειμώνα. Εάν το νερό άρδευσης περιέχει πολλά άλατα δε λιπαίνουμε, αλλά προσθέτουμε μόνο κοπριά και ποτίζουμε σε πιο τακτά χρονικά διαστήματα.

Σκαλίσματα: Αρκετές φορές το χρόνο θα χρειαστεί να σπάσουμε με **σκαλίσματα** την κρούστα που δημιουργείται στην επιφάνεια του εδάφους γύρω από το φυτό, για να διευκολυνθεί η διέλευση νερού και αέρα στις ρίζες.

Μαραμένα λουλούδια και καρποί-Λαίμαργοι βλαστοί: Στις μεγανθής ποικιλίες δενδρώδης και αναρριχώμενες αφαιρούμε τα μαραμένα άνθη, κόβοντας το στέλεχος στο ύψος του δευτέρου φύλλου κάτω από το λουλούδι. Ενώ, στις πολυανθείς αφαιρούμε την ταξιανθία κόβοντας το στέλεχος πάνω από το πρώτο φύλλο.

Οι λαίμαργοι βλαστοί, όταν εμφανίζονται, πρέπει να αφαιρούνται άμεσα, γιατί εξασθενούν την τριανταφυλλιά. Αναγνωρίζονται γιατί έχουν μικρότερα φύλλα και πιο ανοιχτό πράσινο χρώμα.

Χειμωνιάτικες φροντίδες: Φροντίζουμε τις τριανταφυλλίες μας αφαιρώντας τις άκρες που φέρουν φύλλα και καρπούς, καθώς και τα ξερά κλαδιά. Απομακρύνουμε τα ξερά φύλλα τα οποία δεν ενσωματώνουμε στο έδαφος. Βοτανίζουμε το έδαφος από τα ζιζάνια και προσθέτουμε φυτόχωμα γύρω από το φυτό, αφού πρώτα το αναμοχλεύσουμε. Όταν περιμένουμε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, καλό είναι να καλύψουμε το σημείο του εμβολιασμού με χώμα. Επίσης, στερεώνουμε τους βλαστούς στις αναρριχητικές ποικιλίες, ώστε να τους προσφέρουμε προστασία από τους δυνατούς ανέμους.

Κλάδεμα

Το κλάδεμα της τριανταφυλλιάς εφαρμόζεται στα τέλη του χειμώνα, πριν την έκπτυξη των νέων οφθαλμών. Η τριανταφυλλιά επιδέχεται αυστηρά κλαδέματα.

Η απουσία κλαδέματος προκαλεί ξυλοποίηση βλαστών και μείωση της παραγωγής ανθέων. Κάντε λοιπόν βαθύ ανανεωτικό κλάδεμα και αφαιρέστε ξερούς, άγριους, λαίμαργους και ασθενικούς βλαστούς ή βλαστούς που έχουν κατεύθυνση προς το κέντρο του φυτού. Προσοχή στις ποικιλίες που ανθίζουν μόνο μια φορά το έτος, γιατί η αφαίρεση των νεαρών βλαστών σταματά την ανθοφορία.

Κλαδέψτε σε γωνιά 45° περίπου κάτω από το δεύτερο πεντάφυλλο α φήνοντας 3 – 5 μάτια. Κλαδέψτε τις αναρριχώμενες ποικιλίες κόβοντας στο μισό τους δευτερεύοντες βλαστούς αφήνοντας άθικτο τον κεντρικό βλαστό.

Κάθε 3-4 χρόνια παρεμβαίνουμε με δραστικό κλάδεμα σε ξυλοποιημένους βλαστούς 2-3 χρόνων, για να ανανεώσουμε τη βλάστηση.

Πολλαπλασιασμός

Η τριανταφυλλιά πολλαπλασιάζεται από το τέλος του φθινοπώρου ως τις αρχές της άνοιξης, συνήθως, με μοσχεύματα ή με μπόλιασμα. Ο πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα είναι εύκολος και γρήγορος και δίνει φυτά πανομοιότυπα με το μητρικό φυτό. Το μπόλιασμα γίνεται, κυρίως, με ενοφθαλμισμό και έχει σαν πλεονέκτημα το μικρό χρονικό διάστημα στο οποίο έχουμε μεγάλα και αποδοτικά φυτά.

Εχθροί και ασθένειες-Τροφοπενίες

Ένας από τους πιο σοβαρούς εχθρούς της τριανταφυλλιάς είναι ο τετράνυχος, ο οποίος προσβάλλει την κάτω επιφάνεια των φύλλων και προκαλεί καστανοκίτρινες κηλίδες στα φύλλα.

Άλλος σοβαρός εχθρός της τριανταφυλλιάς είναι οι αφίδες, οι οποίες προσβάλουν τα νεαρά φύλλα και βλαστούς προκαλώντας μαρασμό και αναδίπλωση των φύλλων και των μπουμπουκιών την Άνοιξη. Επίσης, η τριανταφυλλιά μπορεί να προσβληθεί από θρίππες, ψώρα και νηματώδεις.

Οι μυκητολογικές ασθένειες που προσβάλουν την τριανταφυλλιά είναι το ωίδιο, ο περονόσπορος, η μαύρη κηλίδα, ο βοτρυτής, το βερτισίλιο και η σκωρίαση. Η πιο συχνά εμφανιζόμενη ασθένεια είναι το ωίδιο, το οποίο εμφανίζεται, κυρίως, όταν, κατά το πότισμα ή για άλλο λόγο, βρέχουμε τα φύλλα. Η διάγνωση του ωιδίου είναι εύκολη εξαιτίας του έντονου λευκού υποστρώματος σαν χνούδι που δημιουργεί στα φύλλα τους βλαστούς και στα μπουμπούκια.

Κάποιες φορές μπορεί να εντοπίσουμε κάποιους αποχρωματισμούς στα φύλλα, οι οποίοι οφείλονται σε έλλειψη κυρίως κάποιων ιχνοστοιχείων. Και σε αυτή την περίπτωση, όπως και στις προσβολές από εχθρούς και ασθένειες ζητάμε την βοήθεια του γεωπόνου μας, που θα μας καθοδηγήσει σωστά στην αντιμετώπιση τους.

Καλή χρονιά σε όλους σας με υγεία, αγάπη, χαρά και δημιουργικότητα.

Ειρήνη Αργυρούδη

Εμείς εκείνο το Σάββατο πριν τα Χριστούγεννα σκοπό δεν είχαμε να βγούμε από τα σπίτια μας. Χάλια ο καιρός, με βροχή, αέρα και τη θάλασσα να φτάνει μέχρι το κοινοτικό γραφείο. Μας είχαν υποσχεθεί όμως πολλές εκπλήξεις από το Σύλλογο κι έτσι το κάναμε απόφαση και πήγαμε. Από την πίσω πόρτα μας βάλανε μέσα, μην και μας πάρει το κύμα. Αρχίσαμε με μουσική, φτιάξαμε χορογραφίες επί τόπου και τις παρουσιάσαμε. Μετά είδαμε μια ωραία ταινία, το παραμύθι «Ένα δέντρο μια φορά» του Τριβιζά. Ήταν λίγο θλιβερό αλλά μας άρεσε που ο μικρός πρωταγωνιστής στόλισε ένα δέντρο του πεζοδρομίου με σκουπίδια.

Κι έτσι βρεθήκαμε καθισμένοι σε ένα τραπέζι και με ανακυκλώσιμα υλικά φτιάξαμε κι εμείς χειροποίητα στολίδια και τα κρεμάσαμε σε ένα μεγάλο κλαδί από τον Κάμπο του χωριού μας. Δίπλα μας σε όλα αυτά ήταν οι κυρίες Ματρώνα και Δήμητρα Παππά, που με τη δική τους βοήθεια ξεχάσαμε τον κακό καιρό και περάσαμε ένα τέλειο απόγευμα. Βέβαια, μεταξύ μας, αποδείχτηκε τέλειο γιατί πήραμε και δώρα. Ο Άγιος Βασίλης

δε μας ξέχασε, μας επισκέφτηκε και φάνηκε γενναιόδωρος μαζί μας, αφού είμαστε καλά παιδιά.

Και τα χριστουγεννιάτικα νέα από το σχολείο μας

Γράφει η Έλλη Κούνουπα

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα Χριστούγεννα είναι η γιορτή των παιδιών και όσων αισθάνονται ακόμα παιδιά. Έτσι, μετά και την επέτειο του Πολυτεχνείου, σειρά παίρνει στο σχολείο η προετοιμασία για τη μαχηκή χριστουγεννιάτικη γιορτή.

Φέτος, οι μαθητές και οι μαθήτριες του Δημοτικού, με την καθοδήγηση των δασκάλων τους Σταματίας Τσιμούνη και Ιωάννας Ασπρούλη, ετοίμασαν δύο θεατρικά. Οι τάξεις Β' και Γ' ανέβασαν το παραμύθι του Ευγένιου Τριβιζά «Το ποντικάκι που ήθελα να αγγίξει ένα αστέρι», ενώ οι τάξεις Δ', Ε' και ΣΤ' το κλασικό διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Τα Χριστούγεννα του τεμπέλη». Μετά από ένα μήνα προετοιμασίας και αghαστής συνεργασίας παιδιών και δασκάλων τα θεατρικά παρουσιάστηκαν στο κοινοτικό κατάστημα της Λαγκάδας την Τρίτη 21 Δεκεμβρίου.

Ποντικάκια, αστεράκια, ναυτάκια, στρατιωτάκια, κουκλίτσες, γέροι ποντικοί και παραμυθένια σκηνικά γέμισαν την αίθουσα εκδηλώσεων, ενώ

οι μουσικές πλημμύρισαν και ζέδταναν την ατμόσφαιρα προκαλώντας το θερμό και δίκαιο χειροκρότημα του -περιορισμένου λόγω μέτρων κατά της πανδημίας- κοινού.

Και τι να πει κανείς για τα καμώματα του Παυλάκη του Πισκολέτου; Τι να σχολιάσει για τις κυρίες του καπηλειού της γειτονιάς του, τη γυναίκα, την κόρη και την πεθερά του; Έπεσε... παντόφλα αλλά και πολύ γέλιο! Γιατί... όποιος δεν πέφτει με τα μούτρα στη δουλειά, πέφτει στο... ξύλο!

Και το νηπιαγωγείο μας δεν άφησε τους γονείς παραπονεμένους, αφού την επόμενη μέρα, στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου της Συκιάδας έκανε τη γιορτούλα του με τις νηπιαγωγούς πάντα κοντά στα παιδιά. Παναχία, Ιωσήφ, μάγοι, αστεράκια και αγγελάκια έβαλαν για τα καλά τους θεατές στο πνεύμα των Χριστουγέννων.

Και οι δύο γιορτές έκλεισαν με τα καθιερωμένα δωράκια από το Σύλλογο Γονέων και το απαιτούμενο κέρασμα των ημερών από τους φούρνους των χωριών μας. Συγχαρητήρια λοιπόν για μια ακόμα φορά στους μικρούς μαθητές μας και τις άξιες εκπαιδευτικούς του σχολείου μας.

Άγια Νύχτα

Για πρώτη φορά φέτος, τα παιδιά του Δημοτικού, με τη δασκάλα τους Σταματία Τσιμούνη, πήραν μέρος στην αφή του χριστουγεννιάτικου δέντρου της κοινότητας Συκιάδας, παρουσιάζοντας σε δρώμενο το πάντρεμα του Ευαγγελισμού με την Άγια Νύχτα. Αν και ο καιρός δεν ήταν σύμμαχος, τα παιδιά χάρηκαν πολύ την προετοιμασία αλλά και τη συνεύρεσή τους στην πλατεία της Συκιάδας.

Και ο Σύλλογος Γονέων στο πνεύμα των εορτών

Πέρα από την επιτυχία που είχαν τα ημερολόγια και το παζάρι με χριστουγεννιάτικα γλυκά και διακοσμητικά, ο σύλλογος με τη βοήθεια των παιδιών πήρε μέρος στη δράση για την αποστολή καρτών στα αντικαρκινικά νοσοκομεία της χώρας. Μια δράση που μας γέμισε με ικανοποίηση και έχινε αφορμή για να συζητήσουμε με τα παιδιά τις έννοιες της αλληλεγγύης και της στήριξης στο συνάνθρωπο.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ *αλά λαγκαδούσικα*

Ναυτική ακροστιχίδα

του Μανώλη Κάλλα

Τα αρχικά των λέξεων σχηματίζουν την έκφραση: **ΛΑΓΚΑΔΑ ΝΑΥΤΟΜΑΝΑ**

Αφήνω τα σκοινιά μπόσικα

Λ _ _ _ _ _

Σπρώξε τη βάρκα μη βρει στο μώλο

Α _ _ _ _ _

Μόνιμη θηλιά στο σκοινί

Γ _ _ _

Στα αρχαία ελληνικά λέγεται τρόπης

Κ _ _ _ _ _

Μακριά

Α _ _ _ _ _

Είναι η λαγουδέρα στα λαγκαδούσικα

Δ _ _ _ _

Έσο έτοιμος

Α _ _ _ _ _

Λέγεται και λoστρόμος

Ν _ _ _ _ _

Ακινητοποιώ το πλοίο

Α _ _ _ _ _

Όχι τα ίσαλα

Υ _ _ _ _

Ποιητική συλλογή του Καββαδία

Τ _ _ _ _ _

Άνοιγμα όλων των πανιών, αλλά
και η δεκατιά στα Λαγκαδούσικα

Ο _ _ _ _

Μάγουλα του πλοίου

Μ _ _ _ _

Πολλά Λαγκαδούσικα καΐκια τορπιλίσθηκαν
και πήγαν...

Α _ _ _ _ _

Ήταν ο Ροβινσώνας Κρούσος

Ν _ _ _ _ _

Βρίσκω καταφύγιο

Α _ _ _ _ _

• Η λύση στο επόμενο φύλλο

ΑΝΕΜΟ... μαγειρέματα

ψαθούρια

από τη Βασιλεία Φραγκάκη

Υλικά

Για τη ζύμη

- 4 αυγά
- 1 φλυτζάνι χυμό πορτοκάλι
- αλεύρι σκληρό (όσο σηκώσει)
- 1 κουταλάκι γλυκού ούζο

Για το σιρόπι

- 1 ½ κούπα ζάχαρη
- 1 ½ κούπα νερό
- χυμό λεμονιού
- καρύδι για πασπάλισμα

Εκτέλεση

Χτυπάμε τα αυγά σε ένα μπολ. Ρίχνουμε το χυμό, το ούζο και τέλος όσο αλεύρι σηκώσει για να γίνει σφιχτή η ζύμη και να μπορούμε να την ανοίξουμε σε λεπτά φύλλα. Φτιάχνουμε φιογκάκια ή ό,τι άλλο σχήμα θέλουμε. Τα τηγανίζουμε και τα βάζουμε σε απορροφητικό χαρτί για να στραγγίσει το λάδι τους. Βράζουμε το σιρόπι και ρίχνουμε μέσα τα ψαθούρια να βράσουν για λίγα λεπτά. Τα βγάζουμε και τα πασπαλίζουμε με μέλι, καρύδια και κανέλα.

• Στη Λαγκάδα ψαθούρια λέμε τις δίπλες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 02-08-2020 ΕΩΣ 31-10-2021

A. ΕΣΟΔΑ

1.	ΕΓΓΡΑΦΕΣ	662,00
2.	ΔΩΡΕΕΣ	1670,00
3.	ΧΟΡΗΓΙΕΣ	280,00
4.	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	7685,72
5.	ΔΙΑΦΟΡΑ	17,20
		10.314,92 ΕΥΡΩ

B. ΕΞΟΔΑ

1.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ	1409,65
2.	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΓΙΑ(ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ-ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ- ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΑ-ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ- ΚΛΠ)	1093,90
3.	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	105,80
4.	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ (ΥΛΙΚΑ)	288,20
5.	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	543,00
6.	ΚΤΗΡΙΩΝ (ΜΟΥΣΕΙΟ)	2701,00
		6.141,55 ΕΥΡΩ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ: 4.173,37ΕΥΡΩ

Ε.Τ.Ε Λογ/μός Ταμιευτηρίου 490/2966122-95	2.089,41
Τ. Πειραιώς Λογ/όψεως 5702-072253-399	11.222,46
Μετρητά στο Ταμείο	6.465,63
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	<u>19.777,50</u>

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΤΑΜΙΑΣ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ Σ. ΑΡΓΥΡΟΥΔΗΣ

Β. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2022**A. ΕΣΟΔΑ**

1.	ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΜΕΛΩΝ	1.120,00
2.	ΔΩΡΕΕΣ/ΧΟΡΗΓΙΕΣ	5.200,00
3.	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ *	6.500,00

12.820,00**B. ΕΞΟΔΑ**

1.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ	4.320,00
2.	ΜΟΥΣΕΙΟ	7.500,00
3.	ΠΑΓΙΑ/ ΔΙΑΦΟΡΑ	1.000,00

12.820,00

* ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΘΑ ΕΞΑΡΤΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΤΑΜΙΑΣ

Ε. Σ. ΑΡΓΥΡΟΥΔΗΣ

Β. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ